

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 8 від 09.03.2021

Ректор Яковлева О.В.

ПРОГРАМА

вступного іспиту з дисципліни “Математика”

для вступу на навчання ОС Бакалавр

на основі повної загальної середньої освіти

Розглянуто і схвалено

Кафедрою гуманітарних та фундаментальних дисциплін

Протокол № 7 від 24.02.2021 року

ПРОГРАМА вступного іспиту з дисципліни “Математика” для вступу на навчання ОС Бакалавр на основі повної загальної середньої освіти

Навчально-методичне видання

Укладачі:

Гончаров Валерій Володимирович, к.фіз-мат.н., доц.

Кушнір Ольга Ярославівна, к.філос.н., доц.

Зміст програми

- I. Вступ
- II. Структура вступного випробування
- III. Критерії оцінювання вступного випробування

ВСТУП

Мета вступного випробування з математики - оцінити ступінь підготовленості абітурієнтів з математики з метою конкурсного відбору для навчання у Київському інституті бізнесу та технологій.

Завдання вступного випробування з математики полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння вступників:

- будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;
- виконувати математичні розрахунки (виконувати дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складати та розв'язувати задачі на пропорції, наближені обчислення тощо);
- виконувати перетворення виразів (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних тощо);
- будувати й аналізувати графіки найпростіших функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;
- розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи, розв'язувати текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем;
- знаходити на рисунках геометричні фігури та встановлювати їхні властивості;
- знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);
- розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі та обчислювати ймовірності випадкових подій;
- аналізувати інформацію, що подана в графічній, табличній, текстовій та інших формах.

структура вступного випробування

Назва розділу, теми	Учень повинен знати	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ		
Розділ: ЧИСЛА І ВИРАЗИ		
Дійсні числа (натуральні, цілі, раціональні та ірраціональні), їх порівняння та дії з ними. Числові множини та співвідношення між ними	<ul style="list-style-type: none"> • властивості дій з дійсними числами; • правила порівняння дійсних чисел; • ознаки подільності натуральних чисел на 2, 3, 5, 9, 10; • правила знаходження найбільшого спільного дільника та найменшого спільного кратного чисел; • правила округлення цілих чисел і десяткових дробів; • означення кореня n-го ступеня та арифметичного кореня n-го ступеня; • властивості коренів; • означення ступеня з натуральним, цілим та раціональним показниками, їхні властивості; • числові проміжки; • модуль дійсного числа та його властивості 	☐ розрізняти види чисел та числових проміжків; ☐ порівнювати дійсні числа; ☐ виконувати дії з дійсними числами; ☐ використовувати ознаки подільності; ☐ знаходити найбільший спільний дільник та найменше спільне кратне чисел; ☐ знаходити неповну частку та остачу від ділення одного натурального числа на інше; ☐ перетворювати звичайний дріб у десятковий та нескінченний періодичний десятковий дріб - у звичайний; ☐ округлювати цілі числа і десяткові дроби; ☐ використовувати властивості модуля до розв'язання задач
Відношення та пропорції. Відсотки. Основні задачі на відсотки. Текстові задачі	<ul style="list-style-type: none"> • відношення, пропорції; • основна властивість пропорції; • означення відсотка; • правила виконання відсоткових розрахунків 	☐ знаходити відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за значенням його відсотка; ☐ розв'язувати задачі на відсоткові розрахунки та пропорції; ☐ розв'язувати текстові задачі арифметичним способом.
Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їхні перетворення	<ul style="list-style-type: none"> • означення області допустимих значень змінних виразу зі змінними; • означення тотожно рівних виразів, тотожного перетворення виразу, тотожності; • означення одночлена та многочлена; • правила додавання, віднімання і множення одночленів та многочленів; • формули скороченого множення; • розклад многочлена на множники; • означення алгебраїчного дробу; • правила виконання дій з алгебраїчними дробами; • означення та властивості логарифма. десятковий і натуральний логарифми; • основна логарифмічна тотожність; • означення синуса, косинуса, тангенса, котангенса числового аргументу; • основні співвідношення між тригонометричними функціями одного аргументу; 	☐ виконувати тотожні перетворення раціональних, ірраціональних, степеневих, показникових, логарифмічних, тригонометричних виразів та знаходити їх числове значення при заданих значеннях змінних.

	<ul style="list-style-type: none"> • формули зведення; • формули додавання та наслідки з них. 	
--	---	--

Розділ: РІВНЯННЯ, НЕРІВНОСТІ ТА ЇХ СИСТЕМИ		
<p>Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригонометричні рівняння.</p> <p>Лінійні, квадратні, показникові, логарифмічні нерівності.</p> <p>Системи лінійних рівнянь і нерівностей.</p> <p>Системи квадратних рівнянь.</p> <p>Розв'язування текстових задач за допомогою рівнянь та їхніх систем</p>	<ul style="list-style-type: none"> • рівняння з однією змінною, означення кореня (розв'язку) рівняння з однією змінною; • нерівність з однією змінною, означення розв'язку нерівності з однією змінною; • означення розв'язку системи рівнянь з двома змінними та методи їх розв'язань; • рівносильні рівняння, нерівності та їх системи: • методи розв'язування раціональних, ірраціональних, показникових, логарифмічних, тригонометричних рівнянь • методи розв'язування лінійних, квадратних, раціональних, показникових, логарифмічних нерівностей 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ розв'язувати рівняння і нерівності першого та другого ступенів, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них; ☐ розв'язувати системи лінійних рівнянь і нерівностей, а також таких, що зводяться до них; ☐ розв'язувати рівняння, що містять дробові раціональні, степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні вирази; ☐ розв'язувати нерівності, що містять степеневі, показникові, логарифмічні вирази; ☐ розв'язувати рівняння й нерівності, використовуючи означення та властивості модуля; - застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей і графіків функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та їхніх систем; ☐ аналізувати та досліджувати рівняння, їхні системи та нерівності залежно від коефіцієнтів; ☐ застосовувати рівняння, нерівності та системи рівнянь до розв'язування текстових задач розв'язувати рівняння, нерівності та системи з параметрами
Розділ: ФУНКЦІЇ		

Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні функції. Їх основні властивості. Числові послідовності	<ul style="list-style-type: none"> • означення функції, область визначення, область значень функції, графік функції; • способи задання функцій, основні властивості та графіки функцій, указаних у назві теми; • означення функції, оберненої до заданої; • означення арифметичної та геометричної прогресій; • формули n-го члена арифметичної та геометричної прогресій; • формули суми n перших членів арифметичної та геометричної прогресій; • формула суми нескінченної геометричної прогресії зі знаменником $q < 1$ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ знаходити область визначення, область значень функції; ☐ досліджувати на парність (непарність), періодичність функцію; ☐ будувати графіки елементарних функцій, вказаних у назві теми; ☐ встановлювати властивості числових функцій, заданих формулою або графіком; ☐ використовувати перетворення графіків функцій; ☐ розв'язувати задачі на арифметичну та геометричну прогресії
Похідна функції. Її геометричний та фізичний зміст. Похідні елементарних функцій. Правила диференціювання	<ul style="list-style-type: none"> • рівняння дотичної до графіка функції в точці; • означення похідної функції в точці; • фізичний та геометричний зміст похідної; • таблиця похідних елементарних функцій; • правила знаходження похідної суми, добутку, частки двох функцій; • правило знаходження похідної складеної функції 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ знаходити кутовий коефіцієнт і кут нахилу дотичної до графіка функції в точці; ☐ знаходити похідні елементарних функцій; ☐ знаходити числове значення похідної функції в точці для заданого значення аргументу; ☐ знаходити похідну суми, добутку і частки двох функцій; ☐ знаходити похідну складеної функції; ☐ розв'язувати задачі з використанням геометричного та фізичного змісту похідної
Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій	<ul style="list-style-type: none"> • достатня умова зростання (спадання) функції на проміжку; • екстремуми функції; • означення найбільшого і найменшого значень функції 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ знаходити проміжки монотонності функції; ☐ знаходити за допомогою похідної екстремуми, найбільше та найменше значення функції; ☐ досліджувати функції за допомогою похідної та будувати їх графіки; ☐ розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень
Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ плоских фігур	<ul style="list-style-type: none"> • означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; • таблиця первісних функцій; • правила знаходження первісних; • формула Ньютона-Лейбніца 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ знаходити первісну, використовуючи її основні властивості; ☐ застосовувати формулу Ньютона-Лейбніца для обчислення визначеного інтеграла; ☐ обчислювати площу криволінійної трапеції за допомогою інтеграла; ☐ розв'язувати найпростіші прикладні задачі, що зводяться до знаходження інтеграла
Розділ: ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ, ПОЧАТКИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТАТИСТИКИ		

Перестановки, комбінації. Розміщення без повторень. Комбінаторні правила суми та добутку. Ймовірність випадкової події. Вибіркові характеристики	<ul style="list-style-type: none"> • означення перестановки, комбінації і розміщень (без повторень); • комбінаторні правила суми та добутку; • класичне означення ймовірності події, найпростіші випадки підрахунку ймовірностей подій; • означення вибірових характеристик рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення); • графічна, таблична, текстова та інші форми подання статистичної інформації : 	☐ розв'язувати комбінаторні задачі, використовуючи перестановки, комбінації і розміщення (без повторень), комбінаторні правила суми та добутку ☐ обчислювати в найпростіших випадках ймовірності випадкових подій: ☐ обчислювати та аналізувати вибіркові характеристики рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення)
--	--	---

ГЕОМЕТРІЯ		
Розділ: ПЛАНІМЕТРІЯ		
Найпростіші геометричні фігури на площині та їх властивості	<ul style="list-style-type: none"> • поняття точки і прямої, променя, відрізка, ламаної, кута; • аксіоми планіметрії; • суміжні та вертикальні кути, бісектриса кута; • властивості суміжних та вертикальних кутів; • властивість бісектриси кута; • паралельні та перпендикулярні прямі; • перпендикуляр і похила, серединний перпендикуляр, відстань від точки до прямої: • ознаки паралельності прямих; • теорема Фалеса, узагальнена теорема Фалеса; 	☐ застосовувати означення, ознаки та властивості найпростіших геометричних фігур до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту
Коло та круг	<ul style="list-style-type: none"> • коло, круг та їх елементи; • центральні, вписані кути та їх властивості; • дотичні до кола та її властивості 	☐ застосовувати набуті знання до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту
Трикутники	<ul style="list-style-type: none"> • види трикутників та їх основні властивості; • ознаки рівності трикутників; • медіана, бісектриса, висота трикутника та їх властивості; • теорема про суму кутів трикутника; • нерівність трикутника; • середня лінія трикутника та її властивості; • коло, описане навколо трикутника, і коло, вписане в трикутник; • теорема Піфагора. • пропорційні відрізки прямокутного трикутника; • співвідношення між сторонами і кутами прямокутного трикутника; • теорема синусів; • теорема косинусів 	☐ класифікувати трикутники за сторонами та кутами; ☐ розв'язувати трикутники; ☐ застосовувати означення та властивості різних видів трикутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту; ☐ знаходити радіуси кола, описаного навколо трикутника, і кола, вписаного в трикутник

Чотирикутник	<ul style="list-style-type: none"> • чотирикутник та його елементи; • паралелограм та його властивості; • ознаки паралелограма; • прямокутник, ромб, квадрат, трапеція та їх властивості; • середня лінія трапеції та її властивість; • вписані в коло та описані навколо кола чотирикутники • сума кутів чотирикутника 	☐ застосовувати означення, ознаки та властивості різних видів трикутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту;
Многокутники	<ul style="list-style-type: none"> • многокутник та його елементи, опуклий многокутник; • периметр многокутника; • сума кутів опуклого многокутника; • правильний многокутник та його властивості; • вписані в коло та описані навколо кола многокутники 	☐ застосовувати означення та властивості многокутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту
Геометричні величини та їх вимірювання	<ul style="list-style-type: none"> • довжина відрізка, кола та його дуги; • величина кута, вимірювання кутів; • периметр многокутника; • формули для обчислення площі трикутника, паралелограма. • ромба, квадрата, трапеції, правильного многокутника, круга, сектора 	☐ знаходити довжини відрізків, градусні та радіанні міри кутів, площі геометричних фігур; ☐ обчислювати довжину кола та його дуг, площу круга, кругового сектора; ☐ використовувати формули площ геометричних фігур до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту
Координати та вектори на площині	<ul style="list-style-type: none"> • прямокутна система координат на площині, координати точки; • формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка; • рівняння прямої та кола: • поняття вектора, довжина вектора, колінеарні вектори, рівні вектори, координати вектора: • додавання, віднімання векторів, множення вектора на число; • розклад вектора за двома неколінеарними векторами; • скалярний добуток векторів та його властивості; • формула для знаходження кута між векторами, що задані координатами; • умови колінеарності та перпендикулярності векторів, що задані координатами 	☐ знаходити координати середини відрізка та відстань між двома точками; ☐ складати рівняння прямої та рівняння кола; ☐ виконувати дії з векторами; ☐ знаходити скалярний добуток векторів; ☐ застосовувати координати і вектори до розв'язування планіметричних задач
Геометричні перетворення	<ul style="list-style-type: none"> • основні види та зміст геометричних перетворень на площині • (рух, симетрія відносно точки і відносно прямої, поворот, паралельне перенесення; перетворення подібності, гомотетія); • ознаки подібності трикутників; • відношення площ подібних фігур 	☐ використовувати властивості основних видів геометричних перетворень, ознаки подібності трикутників до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту

Розділ: СТЕРЕОМЕТРИЯ		
Прямі та площини у просторі	<ul style="list-style-type: none"> аксіоми і теореми стереометрії; взаємне розміщення прямих у просторі, прямої та площини у просторі, площин у просторі; ознаки паралельності прямих, прямої і площини, площин: паралельне проектування: ознаки перпендикулярності прямої і площини, двох площин; проекція похилої на площину, ортогональна проекція; пряма та обернена теореми про три перпендикуляри; відстань від точки до площини, від точки до прямої, від прямої до паралельної їй площини, між паралельними прямими, між паралельними площинами, між мимобіжними прямими; кут між прямими, прямою та площиною, площинами 	☐ застосовувати означення, ознаки та властивості паралельних і перпендикулярних прямих і площин до розв'язування стереометричних задач та задач практичного змісту: ☐ знаходити зазначені відстані та величини кутів у просторі
Многогранники, тіла і поверхні обертання	<ul style="list-style-type: none"> двогранний кут, лінійний кут двогранного кута; многогранники та їх елементи, основні види многогранників: призма, паралелепіпед, піраміда; тіла і поверхні обертання та їх елементи, основні види тіл і поверхонь обертання: циліндр, конус, зрізаний конус, куля, сфера; перерізи многогранників та тіл обертання площиною: комбінації геометричних тіл; формули для обчислення площ поверхонь, об'ємів многогранників і тіл обертання 	☐ розв'язувати задачі на обчислення площ поверхонь та об'ємів геометричних тіл; встановлювати за розгорткою поверхні вид геометричного тіла; ☐ застосовувати означення та властивості основних видів многогранників, тіл і поверхонь обертання до розв'язування стереометричних задач та задач практичного змісту
Координати та вектори у просторі	<ul style="list-style-type: none"> прямокутна система координат у просторі, координати точки; формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка: поняття вектора, довжина вектора, колінеарні вектори, рівні вектори, координати вектора; додавання, віднімання векторів, множення вектора на число: скалярний добуток векторів та його властивості; формула для знаходження кута між векторами, що задані координатами; умови колінеарності та перпендикулярності векторів, що задані координатами симетрія відносно початку координат та координатних площин 	☐ знаходити координати середини відрізка та відстань між двома точками: ☐ виконувати дії з векторами: знаходити скалярний добуток векторів: застосовувати аналогію між векторами і координати до розв'язування ☐ стереометричних задач та задач практичного змісту

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МАТЕМАТИКИ

Завдання фахового іспиту з математики призначені для оцінки рівня підготовленості абітурієнтів з метою їх конкурсного відбору. Кожний варіант тесту містить 20 завдань.

Тестові завдання 1-15 є завданнями з вибором однієї правильної відповіді. Завдання складається із запитання та п'яти варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним правильно, якщо абітурієнт вибрав і позначив у аркуші відповідей правильний варіант відповіді. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо:

- а) позначено неправильний варіант відповіді:
- б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний.

За кожне правильно виконане завдання 1-15 виставляється один тестовий бал, за неправильно виконане - 0 балів.

Тестові завдання 16-20 є завданнями з короткою відповіддю. У результаті виконання кожного з цих завдань потрібно отримати числовий результат відповідно до вимог задачі. Завдання вважається виконаним тільки при повному співпаданні числової відповіді з правильною. За кожне правильно виконане завдання 16-20 виставляється 2 тестових бали, за неправильно виконане - 0 балів.

Розв'язання завдань у чернетці не перевіряються і до уваги не беруться.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати за правильне виконання всіх завдань тесту дорівнює 25, мінімальна кількість балів 0. Для використання результатів іспиту у конкурсному відборі, тестові бали приводяться у відповідність до шкали, що використовується при зовнішньому незалежному оцінюванні (мінімальний бал - 100, максимальний бал - 200). Для переведення у шкалу від 100 до 200 балів результат у тестових балах множиться на коефіцієнт 5 і до отриманого числа додається 75:

$(\text{оцінка за шкалою від 100 до 200 балів}) = (\text{тестовий бал}) \times 5 + 75.$

Якщо абітурієнт набрав менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі на навчання